

Рекомендації міжнародної наукової конференції «Проблеми гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних ресурсів»

7–8 жовтня 2008 р. у м. Києві Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського спільно з Асоціацією бібліотек України, Інформаційно-бібліотечною радою НАН України і Радою директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академії наук – членів Міжнародної асоціації академії наук було проведено міжнародну наукову конференцію «Проблеми гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних ресурсів».

Вона продовжила низку конференцій, започаткованих Бібліотекою 1989 р.: «Роль бібліотек у розвитку суспільства» (1989), «Перспективи розвитку бібліотечної справи в Українській РСР» (1990), «Бібліотека – Інформатизація – Наука» (1991), «Наукова бібліотека в сучасному соціокультурному контексті» (1993), «Автоматизовані системи інформаційно-бібліотечного обслуговування» (1994), «Бібліотечно-бібліографічні класифікації та інформаційно-наукові системи» (1995), «Стратегія комплектування фондів наукової бібліотеки» (1996), «Проблеми вдосконалення каталогів наукових бібліотек» (1997), «Інформаційна діяльність наукової бібліотеки» (1998), «Бібліотечно-інформаційні ресурси: формування і розвиток» (1999), «Бібліотеки – центри науково-інформаційних ресурсів ХХІ ст.» (2000), «Бібліотечно-інформаційний сервіс» (2001), «Професійний імідж бібліотекаря інформаційного суспільства» (2002), «Інноваційна діяльність – стратегічний напрям розвитку наукових бібліотек» (2003), «Бібліотеки та інформаційні центри в системі наукового супроводу суспільних реформ» (2004), «Інтелектуальні інформаційні технології у бібліотечній справі» (2005), «Роль бібліотек у формуванні єдиного науково-інформаційного простору України» (2006), «Інтранет/Екстранет-ресурси в наукових бібліотеках» (2007).

Професійні обговорення нагальних питань розвитку бібліотек свідчать про інноваційні процеси в їх діяльності, зокрема, про стрімке зростання електронних фондів і розвиток комп'ютерно-телекомунікаційних технологій, що сприяє трансформації бібліотек у ключову ланку інформаційної сфери суспільства та їх інтеграції в світову інформаційну інфраструктуру.

Мета нинішнього форуму – визначити напрям гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних технологій і ресурсів. На обговорення учасників конференції було винесено проблеми розвитку інформаційних ресурсів сучасної наукової бібліотеки та дистантні форми їх використання, веб-технології та електронне середовище наукової бібліотеки, документні ресурси спеціалізованих фондів бібліотек, книжкові та електронні біографічні видання.

Констатувалося, що досягнення поставленої мети потребує:

- розвитку співробітництва національних і провідних наукових бібліотек на міжнародному, загальнодержавному, регіональному та галузевому рівнях, розширення партнерства та обміну досвідом щодо формування національних бібліотечно-інформаційних ресурсів на основі сучасних комп'ютерно-телекомунікаційних технологій;
- скоординованого формування сукупного документного фонду бібліотек, що включає цілісну колекцію видань

про Україну й наукові та суспільно значущі зарубіжні видання, його активного освоєння з урахуванням нових технологічних можливостей;

- започаткування кооперативного проекту «мережева україніка» з метою збереження для наступних поколінь плинних ресурсів українського сегмента Інтернету та актуальних для держави зарубіжних мережевих ресурсів;
- розроблення підходів щодо гармонізації традиційних та мережевих інформаційних ресурсів на основі створення інтегрованого науково-пошукового апарата, орієнтованого на розкриття видової різноманітності та предметно-тематичну багатоаспектність фондів бібліотек;
- державної реєстрації національних документних і мережевих науково-інформаційних і суспільно значущих ресурсів;
- ініціювання в Україні проектів відкритого контенту, створення електронних зібрань з ліцензіями Creative Commons і суспільними публічними ліцензіями (General Public License);
- підтримки ініціатив ІФЛА, НАН України та ВАК України щодо нормативного закріплення гарантованого надання бібліотекам електронних науково-інформаційних і суспільно значущих ресурсів, створених державним коштом, для їх збереження;
- гармонізації традиційних і новітніх підходів до процесів бібліотечної каталогізації та систематизації ресурсів;
- розроблення методики репрезентації ресурсів та системи наукового опису спеціалізованих фондів бібліотек з орієнтацією на взаємопов'язані електронні ресурси з різними рівнями узагальнення інформації (поколекційним, подokumentним, тематичним, хронологічним тощо);
- створення національної системи доступу до інформації та знань для всіх категорій користувачів, що сприятиме наданню їм рівних можливостей у задоволенні інформаційних потреб і отриманні послуг у сфері інформаційних комунікацій;
- розвитку дистантних форм інформаційного обслуговування та оперативного доступу до зовнішніх джерел наукової інформації;
- створення загальнодержавної системи електронної доставки документів та міжнародного обміну електронними документами;
- розроблення програмних засобів нового покоління для реалізації інтегрованого технологічного циклу аналітичної обробки бібліотечно-інформаційних ресурсів та виділення нових знань;
- спрямування наукових досліджень на створення теоретичної бази трансформації бібліотек у науково-інформаційні та освітні комплекси – центри накопичення, використання та розповсюдження інтелектуальних інформаційних технологій;
- урахування тенденцій Болонського процесу при підготовці бібліотечних фахівців і розвитку новітніх форм їх навчання (дистанційних, модульних тощо);
- активізації участі наукових бібліотек України у проєктах створення Європейської та Світової електронних бібліотек.